

FINANÇAMENT O PEATGE A L'OMBRA: FINANÇAMENT SI, PEATGE A L'OMBRA NO

FINANÇAMENT

Una obra pública es pot fer amb els diners de l'Administració pública constructora en l'any en que es construeix, o amb finançament.

Finançament com qui compra una nevera amb un crèdit de dos anys o a 24 terminis: així es pot gaudir des de l'endemà mateix –no cal que ens esperem 2 anys a estalviar tots els diners– i gaudir-la durant deu o més anys.

Tant mateix l'Administració pública, en una gran obra pública –que es preveu serveixi a la comunitat durant 30, 50 o més anys– pot finançar-la a 10 i fins i tot més anys, per a que la població pugui gaudir-la de seguida.

L' "**endeutament**" d'una Administració pública són els diners que se li han avançat i en aquests finançaments es compromet a retornar amb pagaments concrets i coneguts en els següents anys.

PEATGE A L'OMBRA

¿Què és un peatge a l'ombra? **No és un finançament** que ens acaba restant en propietat molt abans de que l'obra es faci vella, **sinó que un lloguer gairebé permanent** de l'Administració pública, la qual es compromet a pagar un peatge pre-establert per a cada usuari que utilitzi la infraestructura en el futur.

Els peatges a l'ombra tenen dos aspectes perversos.

1) El primer que **suposa un risc**: no es pot assegurar un determinat trànsit en el futur, només es poden fer previsions. Com, d'entrada, les entitats financeres mai s'arrisquen a perdre (altre cosa es que a vegades s'agafen els dits tot i les previsions més optimistes), es curen en salut i les taxes imposades a l'Administració pública constructora acaben essent **molt més cares del que caldria amb un finançament normal**. La complexitat dels càlculs i sobretot el **subjectivisme de les previsions** fa que el procés **no sigui transparent** i ja se sap que "a rio revuelto ganancia de pescadores", pel que **el preu s'incrementa** encara més, i a més a més, finalment **no es possible** saber quin serà.

No es pot parlar d' "endeutament" perquè no se sap ni quin és el seu valor concret.

2) El segon és encara més negatiu, **un cost d'inversió es paga amb diners dels serveis del futur**. L'Administració pública distingeix entre:

- una **inversió** (un cost "extraordinari", d' "inversions", classificat en el "Capítol 6" del seu pressupost econòmic anual de despeses), i
- un **servei** (un cost "ordinari", de "serveis", classificat en el "Capítol 2" del seu pressupost econòmic anual de despeses). Això vol dir que l'Administració **deixarà de disposar permanentment** dels imports del peatge a l'ombra, en les seves disponibilitats de serveis al ciutadà (sanitaris, culturals, escolars, de seguretat, judicials...). És a dir, un Govern **hipoteca**

L'acció de tots els Governos que li succeiran, restringint-se cada vegada més les capacitats d'actuació dels futurs Governos.

A més a més, aquest segon aspecte encara agreuja més un vici tradicional de les Administracions públiques, com és **no tenir en compta el manteniment** que comporta qualsevol inversió. Es mira molt qualsevol despesa de serveis, discutint-se la "xocolata del lloro" per allò de que son quantitats relativament petites, però s'aproven **inversions faraòniques per allò de que només es fa una vegada**, ho paga en part una altra Administració i al ser obres tan grans **ningú té criteri per a saber si és cara o barata**. I el que encara es valora menys son els costos de manteniment, que caldrà pagar any rera any del pressupost de serveis ("Capítol 2"), **manteniment que serà més alt quan pitjor sigui la qualitat de l'obra**, aspecte que habitualment **tampoc** es té en compta.

Si l'Administració pública vol assumir obres més enllà de les seves disponibilitats normal a curt termini, i que en conseqüència gravaran a altres Governos del futur, hauria de ser en **casos excepcionals, clarament justificats i amb l'obligada conformitat de la població**, que serà la que patirà les conseqüències (mentre que el Govern canviarà amb les properes eleccions i "ves a buscar-los per si cal demanar responsabilitats").

El peatge a l'ombra pot ser **una fugida en davant per amagar deficiències de finançament i/o de gestió**.

